

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Конотопського
ліцею №7 імені Григорія Гуляницького
Конотопської міської ради
Сумської області
_____Сергій Пустовойт
Наказ № 33-од від «31» серпня 2023 р.

Уведено в дію з 01.09.2023 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Конотопського ліцею
№7 імені Григорія Гуляницького
Конотопської міської ради
Сумської області
(адаптаційний цикл базової середньої освіти, 5 - 6 класи)
на 2023-2024 навчальний рік

СХВАЛЕНО
Рішенням педагогічної ради
школи від 31.08.2023 р. №1
Голова педагогічної ради
_____Сергій Пустовойт

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. Загальні положення.....	3
РОЗДІЛ II. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою	5
РОЗДІЛ III. Загальний обсяг навчального навантаження	5
РОЗДІЛ IV. Навчальний план	7
РОЗДІЛ V. Модельні навчальні програми та навчальні програми	8
РОЗДІЛ VI. Форми організації освітнього процесу.....	9
РОЗДІЛ VII. Інструментарій оцінювання	12

РОЗДІЛ I. Загальні положення

Тип закладу – комунальний заклад загальної середньої освіти I-III ступенів, загальноосвітня школа, що здійснює освітню діяльність на таких рівнях:

- початкова освіта (1-4 класи) (початкова школа) – перший рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом початкової школи;
- базова середня освіта (5-9 класи) – другий рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом базової середньої освіти;
- профільна середня освіта (10-12 класи) – третій рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом профільної середньої освіти.

Нормативні документи, відповідно до яких розроблена програма:

- закони України «Про освіту», «Про повну загальну освіту»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 «Державний стандарт базової середньої освіти»;
- наказ МОН від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- лист МОН від 06.08.2021 №4.5/2303-21 «Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»;
- наказ МОН № 563 від 15.05.2023 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
- наказ МОН від 12.07.2021 № 795 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти» зі змінами накази МОН № 96 від 02.02.2022, №143 від 09.02.2022, №324 від 11.04.2022, №898 від 10.08.2021, №1031 від 29.09.2021, наказом № 1358 від 13.12.2021;
- Наказ МОН № 289 від 01.04.2022 року «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»;
- наказ МОН від 10 травня 2018 р. № 367 «Про затвердження порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- наказ МОН від 28 березня 2022 р. № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»;
- наказ МОН від 13.05.2022 № 438 «Про деякі питання зарахування до закладів загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
- наказ МОН від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами)
- наказ МОН України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної

середньої освіти», зі змінами, внесеними згідно з наказом МОН № 813 від 13.07.2021 року;

- наказ МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;
- наказ МОН від 03 червня 2008 року № 496 «Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів»;
- наказ МОН від 14.07.2011 № 762 «Про затвердження Порядку переведення учнів (вихованців) загальноосвітнього навчального закладу до наступного класу», із змінами наказ МОН № 621 від 07.08.2015;
- наказ МОН від 01.03.2021 № 268 «Деякі питання переведення учнів на наступний рік навчання»;
- наказ МОН від 12 січня 2016 року № 8 «Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;
- наказ МОН № 1115 від 08.09.2020 «Деякі питання організації дистанційного навчання».
- лист МОН №1/12186 від 16.08.2023 «Про організацію 2023-2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти».

Головною метою освітньої програми є реалізації права громадян на здобуття початкової, базової, профільної середньої освіти згідно з вимогами Державних стандартів.

Головними завданнями є:

- організація освітнього процесу, що ґрунтується на цінностях та принципах, визначених Законами України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту»;
- створення безпечного освітнього середовища для учасників освітнього процесу;
- створення умов для різнобічного розвитку дітей, збереження та зміцнення їх фізичного і психічного здоров'я, формування гармонійної особистості;
- виконання вимог Державних стандартів початкової, базової середньої освіти та профільної середньої освіти, підготовка здобувачів освіти до подальшої освіти і трудової діяльності;
- організація вивчення учнями профільних навчальних предметів (інтегрованих курсів);
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство, формування світоглядних переконань;
- забезпечення соціального захисту здобувачів освіти, сприяння встановлення рівного доступу до повноцінної освіти різних категорій здобувачів освіти, відповідно до їх індивідуальних нахилів, потреб, інтересів;
- виховання громадянина України: повага до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальність перед законом за свої дії, свідоме ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, регіональних мов або мов меншин та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я здобувачів освіти;
- виховання учасників освітнього процесу свідомого ставлення до власної безпеки та безпеки оточуючих;
- формування відповідального ставлення до майна закладу освіти.

Мовою освітнього процесу навчання і виховання у є державна мова – українська.

Термін реалізації: 2023-2024 навчальний рік

РОЗДІЛ II. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Відповідно до наказу МОН від 28 березня 2022 р. № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні» зарахування здобувачів загальної середньої освіти, які вимушені були змінити місце навчання та/або проживання (перебування) і проживають (перебувають) в Україні чи за її межами, до закладу освіти відбувається за заявою (її сканованою копією чи фотокопією), що подається до закладу освіти одним з батьків, опікуном, іншим законним представником, родичем здобувача освіти або повнолітнім здобувачем освіти наочно, факсом, електронною поштою, іншими засобами зв'язку чи у будь-який інший спосіб (за вибором заявника).

Організація освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами

Відповідно до постанови КМУ від 15 вересня 2021 р. № 957 «Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», у закладі можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти особи з особливими освітніми потребами.

Організація індивідуальної форми здобуття загальної середньої освіти

Відповідно до «Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», затвердженого наказом МОН від 12 січня 2016 року №8 заклад може організувати здобуття освіти за індивідуальною формою (екстернатною (екстернатом), сімейною (домашньою), педагогічним патронажем).

РОЗДІЛ III. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 5-6 класів

<i>Назва освітньої галузі</i>	<i>Навчальне навантаження</i>	<i>Кількість годин в закладі</i>	<i>Кількість годин відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного</i>	<i>Кількість годин обрана в закладі</i>	<i>Кількість годин відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту)</i>

				стандарту)							
		5-А	5-Б	рекоме вано	мін мальн а	максим альн а	6-А	6-Б	рекоме вано	мін мальн а	максим альн а
Мовно-літературна	на тиждень	12	12	11	10	13	13	13	11	10	13
	на рік	42 0	42 0	38 5	35 0	45 5	455	455	385	350	45 5
Математична	на тиждень	5	5	5	4	6	5	5	5	4	6
	на рік	17 5	17 5	17 5	14 0	21 0	175	175	175	140	21 0
Природнича	на тиждень	2	2	2	1,5	3	4	4	4	2	5
	на рік	70	70	70	52, 5	10 5	140	140	140	70	17 5
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1,5	1,5	1	3	1,5	1,5	1,5	1	3
	на рік	52, 5	52, 5	52, 5	35	10 5	52,5	52,5	52,5	35	10 5
Громадянська та історична	на тиждень	2	2	1	1	2	2	2	2	1,5	3
	на рік	70	70	35	35	70	70	70	70	52,5	10 5
Технологічна	на тиждень	2	2	2	1	3	2	2	2	1	3
	на рік	70	70	70	35	10 5	70	70	70	35	10 5
Інформатична	на тиждень	1,5	1,5	1,5	1	2	1,5	1,5	1,5	1	2
	на рік	52, 5	52, 5	52, 5	35	70	52,5	52,5	52,5	35	70
Мистецька	на тиждень	2	2	2	1	3	2	2	2	1	3
	на рік	70	70	70	35	10 5	70	70	70	35	10 5
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	на рік	10 5	10 5	10 5	10 5	10 5	105	105	105	105	10 5
УСЬОГО	на тиждень	31	31	29			34	34	32		
	на рік	10 85	10 85	10 15			1190	1190	1120		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних	на тиждень			2					2		
	на рік			70					70		

<i>консультацій та групових занять</i>											
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31	31	<i>31</i>			34	34	34		
	на рік	1085	1085	<i>1085</i>			1190	1190	1190		
<i>Гранично допустиме річне навантаження учнів</i>	<i>на тиждень</i>	28	28	28			31	31	31		
	<i>на рік</i>	980	980	980			1085	1085	1085		

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями, та кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

РОЗДІЛ IV. Навчальний план

Навчальний план розроблений відповідно до наказу МОН від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», додаток 3 і містить:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН для учнів 5-6 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах			
		5-А	5-Б	6-А	6-Б
Мовно-літературна	Класи	5-А	5-Б	6-А	6-Б
	Кількість учнів	31	31	25	21
	Українська мова	4-4	4-4	4+1	4+1
	Українська література	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
	Англійська мова	3,5+0,5-3,5+0,5	3,5+0,5-3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5
Математична	Математика	5	5	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	2
	Географія			2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» *	1	1	2	2
	Етика	0,5	0,5	0,5	0,5

Громадянська та історична	Досліджуємо історію і суспільство	1+1	1+1	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5-1,5	1,5-1,5	1-1	1-1
Технологічна	Технології	2	2	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура*	3	3	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3*	26+3*	29+3*	29+3
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2	2
Курси за вибором:					
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	31	31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3*	28+3*	31+3	31+3

У 5 класах предмети «Досліджуємо історію і суспільство» підсилюється по 1 годині із додаткових годин для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять; англійська мова та зарубіжна література – по 0,5 годин. Вибрали курс морального спрямування «Етика» по 0,5 годин у кожному класі.

У 6 класах предмети «Українська мова» підсилюється по 1 годині із додаткових годин для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять; англійська мова та зарубіжна література – по 0,5 годин. Вибрали курс морального спрямування «Етика» по 0,5 годин у кожному класі.

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформоване з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Вибрано такі модулі: 5 клас – рухливі ігри, футбол, футзал, регбі-5, легка атлетика, флорбол, фрізбі, баскетбол 3*3, бадмінтон, волейбол, гандбол, пана, баскетбол;

6 клас – рухливі ігри, футбол, футзал, регбі-5, легка атлетика, флорбол, фрізбі, баскетбол 3*3, бадмінтон, волейбол, гандбол, пана, баскетбол

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Поділ класів на групи при вивченні інформатики здійснено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

РОЗДІЛ V. Модельні навчальні програми та навчальні програми

Педагогічні працівники закладу обрали модельні навчальні програми: 12 програм – для всього адаптаційного циклу (5-6 класи), 1 програма – для всього рівня - 5-9 класи).

Перелік модельних навчальних програм:

<i>Освітні галузі</i>	<i>Термін</i>	<i>Модельні навчальні програми</i>	<i>Клас</i>
Мовно-літературна	для всього циклу	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.).	5-6
	для всього циклу	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.)	5-6
	для всього циклу	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.).	5-6
	для всього рівня	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.).	5-9
Математична	для всього циклу	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О. С.)	5-6
Природнича	для всього циклу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнік Т. В.)	5-6
	для всього циклу	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)	6-9
Соціальна і здоров'язбережувальна	для всього циклу	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.)	5-6
	для всього циклу	Модельна навчальна програма курсу морального спрямування «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Іртищева О.А.)	5-6
Громадянська та історична	для всього циклу	Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Васильків І. Д., Димій І. С., Шеремета Р. В.)	5-6
Інформатична	для всього циклу	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	5-6
Технологічна	для всього циклу	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І. Ю, Горобець.О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)	5-6
Мистецька	для всього циклу	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.)	5-6

Фізична культура	для всього циклу	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Педан О. С. Коломоєць Г. А., Боляк А. А. та ін.)	5-6
------------------	------------------	--	-----

Навчальні програми вчителів розроблені на основі модельних навчальних програм та затверджені педагогічною радою закладу освіти від 31.08.2022 №1 та 01.06.2023 № 12

Перелік навчальних програм:

<i>Освітні галузі</i>	<i>Навчальні програми закладу</i>	<i>Клас</i>	<i>ППП учителя</i>
Мовно-літературна	Навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	5-6	Шевченко Н.В., Хівренко Н.В. Ілляшенко О.І.
	Навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	5-6	Шевченко Н.В. Примаєв С.М.
	Навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	5-6	Мовчан Л.І.
	Навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	5-9	Мельник І.В. Захарченко О.В.
Математична	Навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	5-6	Фалько О.С. Салій С.М.
Природнича	Навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	5-6	Михтуненко О.І.
	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)	5-9	Хричікова І.М.
Соціальна і здоров'язбережувальна	Навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	5-6	Папенко Н.М.
	Навчальна програма курсу морального спрямування «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	5-6	Люта О.І.
Громадянська та історична	Навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	5-6	Люта О.І.
Інформатична	Навчальна програма. «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	5-6	Романенко Н.А. Гончаренко О.О.
Технологічна	Навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	5-6	Хвалевська С.А. Гончаренко Р.О.
Мистецька	Навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	5-6	Ковган Н.О. Гурба Є.В.
Фізична культура	Навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	5-6	Панченко О.М.

РОЗДІЛ VI. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організований в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри, заняття-практикуми, заняття з елементами STEM-технологій, навчально-практичні заняття, дослідно-експериментальні заняття.

Також формами організації освітнього процесу є педагогічні технології, методи, які застосовують учителі закладу освіти:

- технології дистанційного і змішаного навчання;
- технологія критичного мислення;
- STEM-технології;
- ІКТ технології;
- Технологія особистісно-орієнтованого навчання;
- Технологія саморозвитку (М. Монтессорі);
- технології кооперативного навчання;
- технології ситуативного моделювання постановка і розв'язання проблемних питань;
- методи опрацювання дискусійних питань;
- медіаосвітні технології;
- технології Web 2.0;
- кейс-технології;
- квест-технології;

Під час навчальної практики та екскурсій учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі.

Педагогами закладу проводяться консультації з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів; формуються та реалізуються індивідуальні освітні траєкторії для учнів.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Відповідно до наказу МОН № 1115 від 08.09.2020 «Деякі питання організації дистанційного навчання», у закладі визначені основні засади організації та запровадження дистанційного, змішаного навчання.

Дистанційне навчання - процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу, що функціонує на базі інформаційно-комунікаційних технологій

Змішане навчання – це поєднання онлайн та офлайн-навчання в один ланцюжок, що створює «навчальний досвід» учня та самодостатній логічний курс чи предмет. При змішаному навчанні теорія, яку учень опрацьовує онлайн (чи то у формі самостійного прочитання матеріалів, чи при перегляді демонстраційних відео, чи при перегляді відеозапису лекції вчителя, чи у формі гри), знаходять своє застосування офлайн (тобто у приміщенні закладу під час занять). Усі активності та заняття, що відбуваються в закладі,

мають поєднуватись та на практиці закріплювати знання, здобуті учнем при самостійній роботі онлайн.

РОЗДІЛ VII. Інструментарій оцінювання

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання) та підсумкове оцінювання (семестрове, річне). Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Окрім поточного формувального та підсумкового (семестрового, річного) оцінювання, педагогічні працівники закладу освіти можуть ухвалити рішення про здійснення проміжного оцінювання результатів навчання з окремих предметів / інтегрованих курсів. Періодичність і процедури здійснення проміжного оцінювання й види діяльності, результати яких підлягають проміжному оцінюванню, визначають педагогічні працівники закладу освіти залежно від дидактичної мети та з урахуванням відповідної навчальної програми.

Поточне формувальне оцінювання

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

У формуальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку, наведеного у Додатку [1].

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу протокол №1 від 31.08.2021 ухвалила рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента. А саме,

Семестрове оцінювання здійснювати з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюватиметься за потреби на розсуд закладу освіти залежно від епідситуації.

Річне оцінювання здійснювати на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п. п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формуальному оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;

комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);

планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;

рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання заклад освіти застосовує Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (Додаток [2]) або на її основі розробляються власні критерії та шкалу оцінювання. У пропонованій Орієнтовній рамці оцінювання навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий.

Заклад може здійснювати підсумкове та, у разі застосування, проміжне, оцінювання результатів навчання за рівневою, 12-бальною або за власною шкалою оцінювання, затвердженою рішенням педагогічної ради, – за умови затвердження правил переведення до системи (шкали) оцінювання, визначеної законодавством. Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, прийнято рішення на педагогічній раді колективу від 31.08.2022 р. протокол №1, що перші два тижні з 01.09 2022 по 18.09.2022 визначити як адаптаційний період, впродовж якого не здійснювати поточного та тематичного оцінювання. Перейти з 19.09. 2022 року до оцінювання за бальною шкалою. При виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінки за I та II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Для розроблення та/або оцінки вже розроблених власних критеріїв і шкали оцінювання заклад використовує Орієнтовні вимоги до критеріїв та шкал оцінювання (Додаток 3).

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.